

1. Денисова Т. А., Шеремет О. С. Запобіжні заходи в межах інфраструктурного, технологічного та соціального розвитку сучасних міст: завдання та рішення. *Кримінальні загрози в секторі безпеки: практики ефективного реагування* : матеріали панельної дискусії III Харків. міжнар. юридичного форуму «Право», м. Харків, 26 верес. 2019 р. Харків : Право, 2019. С. 25–29.

2. Колодяжний М. Г. Стратегія зменшення можливостей учинення злочинів: зарубіжні реалії, перспективи запровадження в Україні : монографія. Харків : Право, 2018. 228 с.

3. Розумне місто – безпечне місто: що знають про нас smart-відеокамери? URL : <https://rubryka.com/article/yak-zbuduvaty-rozumne-misto/> (дата звернення : 05.09.2019).

4. Цивірко К. Усміхніться, вас знімає прихована камера: Як працює столична система відеоспостереження. URL : <https://ua.112.ua/statji/usmikhnitsia-vas-znimaie-prykhovana-kamera-yak-pratsiuie-stolychna-systema-videosposterezhennia-483447.html> (дата звернення : 19.10.2019).

Карпенко Роман Валерійович
викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ПРИРОДНОГО І ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ

Теоретично-концептуальні засади визначення підтримання публічної безпеки та порядку встановлені у працях: В.Б. Авер'янова, С.С. Алексєєва, М.І. Бажанова, О.М. Бандурки, Д.Н. Бахраха, О.К. Безсмертного, Ю.П. Битяка, С.Н. Братусь, І.І. Веремєєнко, І.П. Голосніченко, І.М. Даньшина, Е.В. Додина, О.В. Дяченко, А.І. Єлістратова, Л.В. Ковалюк, А.Т. Комзюка, Б.П. Курашвілі, В.М. Олійника, В.Ф. Опришко, В.Я. Тація, В.П. Тихого, М.М. Тищенко, Ю.М. Тодики, В.А. Юсупова, А.Ю. Якімова, О.М. Якуби, Ц.А. Ямпольської, О.В. Яценко та інших. Низку питань щодо підтримання публічної безпеки та порядку висвітлено практичними співробітниками правоохоронних органів у періодичній пресі, у журналах та виступах на телебаченні.

Для детального з'ясування організації діяльності органів поліції щодо підтримання публічної безпеки та порядку під час надзвичайних ситуацій природного й техногенного походження, необхідно з'ясувати сутність даного явища. Надзвичайні ситуації техногенного характеру класифікують за такими основними ознаками: за масштабами наслідків (об'єктового, місцевого, регіонального та загальнодержавного рівня); за галузевою ознакою (надзвичайні ситуації в сільському господарстві; у лісовому господарстві; на заповідній території, об'єктах особливого природоохоронного значення; у водоймах;

матеріальних об'єктах – об'єктах інфраструктури, промисловості, транспорту, житлово-комунального господарства та населення – персонал підприємств та установ, мешканці житлових будинків, пасажирів транспортних засобів тощо). Усі надзвичайні ситуації техногенного характеру поділяються на: транспортні аварії, пожежі (вибухи); наявність у довкіллі шкідливих речовин понад гранично допустимі концентрації (далі – ГДК); аварії із загрозою викиду (викидом) хімічних небезпечних речовин і біологічних небезпечних засобів; аварії із загрозою викиду (викидом) радіоактивних речовин; раптове руйнування будівель і споруд; аварії на об'єктах Оксана Панова Ключові слова: поліція, публічний порядок, безпека, надзвичайні ситуації, діяльність, загрози системи життєзабезпечення; аварії на електроенергетичних спорудах; аварії на очисних спорудах, гідродинамічні аварії. Транспортні аварії поділяються на аварії (катастрофи): на залізничному транспорті (товарних поїздів, пасажирських, поїздів метрополітену); на автомобільному транспорті; на судах (пасажирських, вантажних); на авіаційному транспорті (авіаційні катастрофи в аеропортах і населених пунктах та поза ними); на транспорті з викидом (загрозою викиду) небезпечних хімічних речовин, радіоактивних речовин і біологічно небезпечних речовин; на міському транспорті; на транспорті, в які потрапило керівництво держави та народні депутати [1].

Надзвичайні ситуації природного характеру – це небезпечні геологічні, метеорологічні, гідрологічні, морські та прісноводні явища, деградація ґрунтів, рослинного шару чи надр, природні пожежі, зміна стану повітряного басейну, інфекційна захворюваність людей, сільськогосподарських тварин, масове ураження сільськогосподарських рослин хворобами чи шкідниками, зміна стану водних ресурсів та біосфери тощо. Події природного походження або результат діяльності природних процесів (наприклад, пилові бурі, селі та снігові лавини, паводки, зливи, зсуви, карст та землетруси), що за своєю інтенсивністю, масштабом поширення й тривалістю можуть становити безпосередню небезпеку для здоров'я людини, відносяться до небезпечних (екстремальних) природних явищ або стихійних лих. Надзвичайні ситуації природного характеру є прямим наслідком будь-яких змін навколишнього природного середовища, що загрожують, у першу чергу, безпеці життєдіяльності людини, різко ускладнюють її господарську та іншу діяльність [2]. Згідно з повноваженнями, закріпленими в законодавстві України, поліція, як складова частина правоохоронної системи нашої держави, в умовах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру виконує наступні функції: – охорони громадського порядку в зоні надзвичайних ситуацій; – протидії злочинам і правопорушенням у зоні надзвичайних ситуацій; – оточення зони надзвичайних ситуацій, здійснення режимних заходів, забезпечення евакуації населення; – надання всебічної допомоги постраждалому населенню; – попередження та ліквідації паніки; – інформування населення про обстановку, що склалася в зоні надзвичайних ситуацій; – здійснення контролю за зберіганням і роздачею води, продуктів харчування, предметів першої необхідності,

гуманітарної допомоги; – інвентаризації товарів на об'єктах торгівлі та постачання; – співпраці у відправленні небезпечних речовин у безпечні місця, контролю за їх захороненням, участі у визначенні пунктів обробки використаної техніки, обладнання й спорядження, а також місць їх збору та захоронення при аваріях на радіаційних об'єктах, ліквідації горіння; – проведення рятувних і інших невідкладних робіт; – забезпечення безпеки дорожнього руху в зоні надзвичайних ситуацій; – забезпечення режимних заходів під час введення надзвичайних адміністративно-правових режимів – зони надзвичайної екологічної ситуації та надзвичайного стану [3]. При розробці плану комплексного використання сил і засобів органів Національної поліції, доцільним є створення координаційної групи або ради. Вивчення практики роботи поліції свідчить про те, що такі групи-ради створюються далеко не в кожному органі, що приводить до неякісного складання єдиної дислокації сил різних служб. Найчастіше це виражається в тому, що начальник (командир) підрозділу патрульної служби поліції чисто механічно сполучає лінійні дислокації в одну, не погоджуючи або недостатньо погоджуючи їх з керівниками інших служб і підрозділів [4].

---

1. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ: [навчальний посібник] / [В.Д. Сущенко, В.І. Олефір, С.Ф. Константинов та ін.] ; за заг. ред. Є.М. Моїсєєва. – К. : КНТ, 2008. – 264 с.

2. Коленов О.М. Навчальний посібник з дисципліни: «Первинна підготовка рятувальника» / О.М. Коленов, О.Є. Безуглов, В.М. Ішук – Харків: НУЦЗУ, 2012. – 403 с.

3. Корнєєнко С.В. Безпека життєдіяльності: [навчальний посібник] / С.В. Корнєєнко // Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2013. – 188 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/BGD.pdf>.

4. Ложкин Н.Е. Планирование действий органов внутренних дел в особых условиях / Н.Е. Ложкин. – М. : Акад. МВД СССР, 1989. – 112 с.